

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 29. märts 2022
(OR. en)

7695/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0101(NLE)

ECOFIN 280
CADREFIN 44
UEM 47
FIN 375

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	29. märts 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 152 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 152 final.

Lisatud: COM(2022) 152 final

Brüssel, 29.3.2022
COM(2022) 152 final

2022/0101 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

{SWD(2022) 102 final}

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu,¹ eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Rootsi majandusele. 2019. aastal oli Rootsi sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta 148 % liidu keskmisest. Rootsi reaalne SKP vähenes 2020. aastal 2,9 % ning suurenes 2020. ja 2021. aastal kumulatiivselt 1,8 %. Keskpika perioodi majandustulemusi on pikaajaliselt mõjutanud muu hulgas suur tööjõus osalemise määr, tugev ja ekspordisuunitlusega tootmisector, tugev eelarvapositsioon ning hästi väljakujunenud sotsiaalne turvavõrk, aga ka eluasemeturust ja kodumajapidamiste suurest võlakoormusest tulenev püsiv tasakaalustamatus. Ehkki Rootsi majanduse tootlikkuse tase on ELi kõrgeimate hulgas, on tootlikkuse kasv olnud loiid ja tööturul püsivad ebakõlad. Rootsis on kestliku, tasakaalustatud ja kaasava majanduskasvu edendamisel endiselt kesksel kohal piisav innovatsioonitempo, oskustööjõu küllaldane pakkumine põhjalike demograafiliste ja tehnoloogiliste muutuste ajal ning makromajandusliku tasakaalustamatuse pidev vähendamine.
- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Rootsile soovitusel. Eelkõige soovitas nõukogu Rootsil keskenduda investeringute tegemisel rohe- ja digipöördele ning haridusele, oskustele ja teadusuuringutele ja innovatsioonile ning võtta seejuures arvesse piirkondlikke erinevusi. Selleks et eluasemeturg toimiks, soovitas nõukogu Rootsil vähendada kodumajapidamiste kõrge võlakoormusega seotud riske, stimuleerida investeerimist eluasemehitusse piirkondades, kus eluasemenappus on kõige suurem, ja parandada eluasemeturu tõhusust. Nõukogu soovitas ka parandada rahapesuvastase raamistiku tulemuslikkust ja tagada selle normide täitmine. Rootsit kutsuti üles võtma kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga kõiki vajalikke meetmeid, et tulemuslikult reageerida COVID-19 pandeemiale ning toetada majandust ja tagada selle taastumine. Kui majandustingimused võimaldavad, peaks Rootsi järgima eelarvepoliitikat, mille

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Lisaks sellele soovitati Rootsil tagada tervishoiusüsteemi vastupidavus. Kui komisjon oli hinnanud nende riigipõhiste soovituste rakendamisel taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajaks tehtud edusamme, leidis ta, et soovitus 5G-võrgu kasutuselevõtmise kohta on täielikult rakendatud. Märkimisväärseid edusamme on tehtud säästliku transpordi valdkonnas ning kõigi selliste meetmete võtmisel, mida on vaja, et tulemuslikult reageerida pandeemiale ning toetada majandust ja tagada selle taastumine.

- (3) 2. juunil 2021 avaldas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² artikli 5 alusel Rootsi kohta põhjaliku analüüsi. Komisjon järeldas oma analüüsis, et Rootsis esineb makromajanduslik tasakaalustamatus, eelkõige eluasemete väärtuse ülehindamise tõttu olukorras, kus kodumajapidamiste võlakoormus üha kasvab.
- (4) 28. mail 2021 esitas Rootsi vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava See esitati pärast riikliku õigusraamistiku kohaselt korraldatud konsultatsioone, milles osalesid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, noorteorganisatsioonid ja muud asjaomased sidusrühmad. Riikide isevastutus taaste- ja vastupidavuskavade eest on aluseks nende edukale rakendamisele, kestvale mõjule riiklikul tasandil ja usaldusväärsele Euroopa tasandil. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.
- (5) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi (edaspidi „rahastamisvahend“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094 loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldeesmärke, et toetada majanduse taastumist pärast COVID-19 kriisi. Nende abil tuleks edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuut sammast.
- (6) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine kujutab endast koordineeritud jõupingutust, mis nõuab reforme ja investeeringuid kogu liidus. Piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide koordineeritud ja samaaegse rakendamise kaudu tugevdavad sellised reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ning avaldavad kogu liidus positiivset ülekanduvat mõju. Ligikaudu kolmandik rahastu mõjust tuleneb seega teiste liikmesriikide tegevuste ülekanduvast mõjust liikmesriikide majanduskasvule ja töökohtade loomisele.

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (7) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi nimetatud

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

määruse artiklis 3 osutatud kuue samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

- (8) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis toetavad kõiki kuut sammast, kusjuures kava mitu komponenti toetavad korraga mitut sammast. Selline lähenemisviis aitab tagada, et iga sammast käsitletakse terviklikult ja sidusalt. Rohepööret edendavad eeldatavasti tööstuse ja transpordi CO₂ heite vähendamise meetmed ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohalike ja piirkondlike projektide toetusmeetmed. Seda toetatakse lisaks riiklike toetuskavade kaudu, mille eesmärk on parandada hoonete energiatõhusust, muu hulgas arukate energiasüsteemide kasutamisega. Taaste- ja vastupidavuskava toetab eeldatavasti igakülgset digisammast meetmete kaudu, millega parandatakse veelgi kiireid ühendusi, edendatakse hariduse ja koolituse kaudu digioskusi ning täiustatakse e-valitsust ja digitaalseid avalikke teenuseid.
- (9) Toetus uute tehnoloogiate väljatöötamisele ja kasutuselevõtmisele rohevaldkonnas aitab eeldatavasti Rootsi majandusel arukalt ja kaasavalt kasvada. Toetus ümber- ja täiendusõppele toetab eeldatavasti kaasavat majanduskasvu kõigi inimeste jaoks. Lisaks aitavad demograafiliste probleemide lahendamise meetmed, nimelt vanusepiirangute kohandamine pensioni- ning sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides, eeldatavasti tagada Rootsi majandus- ja sotsiaalmudeli kestlikkuse ja vastupidavuse. Sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse osas aitab lairibaühenduse kasutuselevõtu toetamine maapiirkondades eeldatavasti tagada, et kõigil inimestel on juurdepääs kiirele ühendusele, ja seega edendada territoriaalset ühtekuuluvust. Sotsiaalset ühtekuuluvust seevastu edendatakse haridus- ja koolitusmeetmetega ning eluasemete pakkumise suurendamise meetmetega.
- (10) Rootsi tervishoiusüsteemi vastupidavust tuleks parandada sihtotstarbeliste meetmetega, et suurendada nõuetekohaselt koolitatud töötajate arvu, Rootsi finantssüsteemi vastupidavust tuleks aga parandada finantsjärelevalveameti tulemuslikkuse suurendamise kaudu. Taaste- ja vastupidavuskava toetab eeldatavasti sotsiaalset vastupidavust, edendades üleminekuväljavaateid tööturul. Avaliku halduse digitaliseerimise meetmed koos reformidega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks suurendavad eeldatavasti institutsioonilist vastupidavust. Rootsi taaste- ja vastupidavuskava toetab eeldatavasti järgmise põlvkonna poliitikat keele- ja kutseõppemeetmetega, ülikoolidele lisavahendite eraldamise kaudu ja tööhõive kaitse süsteemi reformi kaudu, mis peaks parandama noorema põlvkonna väljavaateid tööturul.

Kõigi riigipõhistes soovitustes nimetatud probleemide või neist suure osa lahendamine

- (11) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti tulemuslikult lahendada kõiki probleeme või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on esile toodud asjakohastes Rootsile mõeldud riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides ning vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 6 asjaomasele liikmesriigile suunatud soovitustes, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (12) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeringuid, mis aitavad tulemuslikult lahendada kõiki või suurt osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, mis nõukogu on 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames Rootsile esitatud riigipõhistes soovitustes esile toonud,

eelkõige tervishoiuteenuste vastupidavuse, kliima- ja digipöörde, hariduse ja oskuste arendamise, teadusuuringute ja innovatsiooni, rahapesuvastase võitluse ning eluasemeturu pakkumistingimuste ja seal toimuva liikuvuse parandamise valdkonnas.

- (13) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab tervishoiusüsteemi juurdepääsetavuse ja suutlikkuse suurendamise meetmeid. Ulatuslikuma kava osaks on tervishoiu vastupidavuse suurendamine, et tugevdada tervishoiusüsteemi. Taaste- ja vastupidavuskava toob eeldatavasti Rootsi tervishoiule kasu eakatele hooldusteenuste osutajate koolitamise, kutseharidusasutustes (*yrkesvux*) õppekohtade arvu suurendamise (keskendudes tervishoiule ja sotsiaalhoolekandele) ning abiõde kaitstud ametinimetuse kasutuselevõtmise kaudu, mis muudab selle elukutse potentsiaalsetele töövõtjatele atraktiivsemaks.
- (14) Taaste- ja vastupidavuskava keskmes on rohe- ja digipöörde, üleminek vähese CO₂ heitega majandusele ja energiasüsteemi ümberkujundamine ning kestlik taristu. Rohepöõret toetatakse ulatuslike subsidiikumikavadega, mille eesmärk on kiirendada tööstuse ja transpordi CO₂ heite vähendamist sellega, et edendatakse investeringuid fossiilkütustevabade lahenduste jaoks vajalike uuenduslike tehnoloogiate arendamisele ja kasutuselevõttu. Digipöõret toetavad eelkõige sihtotstarbelised investeringud kiire ühenduvuse edasise parandamise ja avaliku halduse digiteerimist toetavad meetmed.
- (15) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut sihtotstarbelist reformi ja investeringut, et edendada haridust ja oskuste arendamist eelkõige nii koolitusvõimaluste (sealhulgas eakatele hooldusteenuste osutajate koolitamiseks) kui ka kutseõppe- ja kõrgharidusasutustes õppekohtade arvu suurendamise kaudu. Seejuures keskendutakse inimestele, kes on tööturul eriti raskes olukorras. Koos tööhõivekaitsealaste õigusaktide ajakohastamise meetmega pakub see eeldatavasti täiendavaid stiimuleid, et suurendada inimkapitali ja tulla toime muutuvaid oskusi puudutavate vajadustega, eelkõige digi- ja rohepöördega seoses.
- (16) Taaste- ja vastupidavuskava vähendab eeldatavasti rahapesu ohtu finantssüsteemis kahe meetme kaudu, mis tugevdavad rahapesuvastase raamistiku tulemuslikku järelevalvet ja raamistiku järgimise tagamist. Samuti parandab see eeldatavasti ürieluasemete pakkumist ja pakkumistingimusi eluasemeturul.
- (17) Soovitusi, mis on seotud vahetu eelarvepoliitilise reageerimisega pandeemiale, võib pidada Rootsi taaste- ja vastupidavuskava kohaldamisalast välja jäävaks, kuigi Rootsi on kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga üldiselt asjakohaselt ja piisavalt reageerinud otsesele vajadusele toetada majandust 2020. ja 2021. aastal eelarvevahenditega. Eespool nimetatud probleemide lahendamiseks aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti vähesel määral kaasa ka Rootsis esineva tasakaalustamatuse korrigeerimisele, nagu on märgitud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt 2019. ja 2020. aastal esitatud soovitustes, eelkõige eluasemete väärtuse ülehindamise tõttu olukorras, kus kodumajapidamiste võlakoormus üha kasvab.

Panus kasvupotentsiaali, töökohtade loomise ning majanduslikku, sotsiaalsesse ja institutsioonilisse vastupidavusse

- (18) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada Rootsi majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja institutsioonilist vastupidavust, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste

samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju, tugevdades seeläbi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning lähenemist liidu piires.

- (19) Komisjoni talituste simulatsioonid näitavad, et taaste- ja vastupidavuskava ning Euroopa Liidu taasterahastu ülejäänud meetmed võivad suurendada Rootsi SKPd 2026. aastaks 0,2–0,3 %, arvestamata seejuures struktuurireformide võimalikku positiivset mõju. Taaste- ja vastupidavuskava toetab eeldatavasti ka tööhõivet, eelkõige aastatel 2021–2022. Kõige olulisem püsiv positiivne mõju majanduskasvule, tootlikkusele ja riigi rahanduse jätkusuutlikkusele keskpikas ja pikas perspektiivis tuleneb eeldatavasti sotsiaalkindlustus- ja pensionireformist ning tööturu õigusaktide muudatustest.
- (20) Taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud hariduse, digiteerimise ja tervishoiu valdkonna investeeringute ja reformide pakett, mille eesmärk on lahendada nende valdkondade probleeme ning aidata seega mitmel viisil kaasa võrdsete võimaluste loomisele ja paremale juurdepääsule tööturule kooskõlas Euroopa sotsiaaldiguste sambaga. Kutsehariduse ulatuslikum pakkumine ja õpivõimaluste lisamine kogu Rootsis võib ergutada tööhõivet ja tootlikkust, edendades samal ajal sotsiaalset ühtekuuluvust. Lisaks peaks pikaajalise hoolduse teenuste suurem pakkumine ja parem kvaliteet avaldama positiivset mõju eakate elule ning üliõpilastele ja madala sissetulekuga peredele suunatud spetsiaalsed toetusmeetmed peaksid parandama ebasoodsas olukorras olevate rühmade olukorda eluasemeturul.
- (21) Eeldatavasti muudavad rohe- ja digipöörde edendamise meetmed Rootsi majanduse uuenduslikumaks ja kestlikumaks. Eelkõige hoogustab toetus lairibaühenduse laiendamisele eeldatavasti veelgi töö kui sellise digipööret ja see omakorda peaks vähendama tarneahela häiretega seotud haavatavust. Tööturu vajaduste vastavusseviimise parandamise ja oskuste nappuse vähendamise meetmed peaksid aitama säilitada Rootsi tugevat konkurentsivõimet ja hõlbustama kohanemist ebasoodsate majandusolude korral. Lisaks on taaste- ja vastupidavuskava rõhuasetus keskkonناسäästlikel algatustel ning see piirab niigi vähenevat mittekestlikku majandustegevust. Üldjoontes edendatakse taaste- ja vastupidavuskavaga sellist tööstuse struktuuri, mis põhineb vastupanuvõimet soodustaval paindlikul ja uuenduslikul majandustegevusel.

Põhimõte „ei kahjusta oluliselt“

- (22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonناسeesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852³ artikli 17 tähenduses (põhimõte „ei kahjusta oluliselt“).
- (23) Vastavalt Euroopa Komisjoni vastu võetud teatisele „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“⁴ on Rootsi esitanud põhjendused, mis kinnitavad, et ükski tema taaste- ja

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

⁴ ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

vastupidavuskavas sisalduv meede ei kahjusta oluliselt ühegi keskkonnaeesmärgi saavutamist. Erilist tähelepanu on pööratud meetmetele, mille mõju keskkonnaeesmärkidele tuleb hoolikalt kontrollida. Rootsi on esitanud piisavad tõendid olulise kahju vältimise kohta ja näeb olulise kahju vältimiseks ette leevendusmeetmete rakendamise, mis tuleks tagada asjakohaste eesmärkide kaudu. See puudutab eelkõige teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni investeerimiskavasid ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise algatuste „Industry Leap“ ja „Climate leap“ raames rakendatavaid ulatuslikke toetuskavasid, mis võivad hõlmata ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) kuuluvaid rajatisi.

Panus rohepöördesse, kaasa arvatud elurikkusse

- (24) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis toetavad olulisel määral (hinne A) rohepööret, sealhulgas elurikkust, või sellest tulenevate väljakutsetega tegelemist. Kliiamaesmärke toetavad meetmed moodustavad 44,4 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvatud kõnealuse määruse VI lisas esitatud metoodika kohaselt. Vastavalt nimetatud määruse artiklile 17 on taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.
- (25) Reformid ja investeeringud aitavad eeldatavasti märkimisväärselt kaasa Rootsi riiklikus energia- ja kliimakavas sätestatud CO₂ heite vähendamise ja energiasüsteemi ümberkujundamise eesmärkide ning seeläbi liidu 2030. aasta kliiamaesmärgi saavutamisele. Arvukad ambitsioonikad meetmed, mis on koondatud taaste- ja vastupidavuskava rohelisse komponenti, toetavad kliiamaesmärke ning mõned meetmed toetavad ka muid keskkonnaesmärke, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse säilitamist. Meetmete rakendamisel on eeldatavasti püsiv mõju, eelkõige seetõttu, et nendega toetatakse rohepööret, suurendatakse bioloogilist mitmekesisust ja parandatakse keskkonnakaitset.
- (26) Taaste- ja vastupidavuskava näeb ette investeeringud teadus- ja arendustegevusse, et vähendada heitemahukate tööstussektorite CO₂ heidet, samuti investeeringud kohalikesse ja piirkondlikesse kliimaprojektidesse, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet, sealhulgas elektriautode laadimistaristusse ja säästvasse biokütusetootmisse. Taaste- ja vastupidavuskava eesmärk on ka vähendada kasvuhoonegaaside heidet investeeringutega, mis aitavad parandada korterelamute energiatõhusust ja ajakohastada raudteetaristut, samal ajal kui investeeringud väärtuslike loodusalade, eelkõige metsade kaitsesse toetavad otseselt bioloogilise mitmekesisuse ja looduslike elupaikade säilitamist. Investeeringuid täiendab rohepööret toetav ambitsioonikate reformide pakett, sealhulgas energiamaksu suurendamine, teatavate erisoodustuste (*förmånsvärde*) arvutamise kohandamine, et paremini kajastada autode CO₂ jalajälge, ning taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamine transpordisektoris kasutatavates kütustes.
- (27) Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad meetmed aitavad saavutada liidu 2050. aasta kliiamaesmärki ja Rootsi eesmärki saavutada CO₂-neutraalsus 2045. aastaks.

Panus digipöördesse

- (28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad (hinne A) kaasa digipöördele või sellega seotud raskustest ülesaamisele. Digieesmärke toetavad

meetmed moodustavad 20,5 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvatud kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodika kohaselt.

- (29) Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad meetmed aitavad lahendada Rootsi digipöördega seotud probleeme. Kuigi Rootsi digitaalne ühendatus on üldiselt hea, on hõredalt asustatud piirkondades ühendusprobleeme. Lairibaühenduse kasutuselevõtu toetamine peaks aitama parandada juurdepääsu kiirele ühendusele nendes piirkondades. Kuigi Rootsi elanikkonna digioskuste tase on üldiselt kõrge, napib info- ja kommunikatsioonitehnoloogiasektoris eksperte, ning selle probleemi lahendamiseks sisaldab taaste- ja vastupidavuskava investeerimismeetmeid, et suurendada kutsekõrgharidusasutustes asjakohaste valdkondade õppekohtade arvu. Lisaks nähakse taaste- ja vastupidavuskavaga ette investeringud ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridustulemuste parandamiseks ning oluline osa investeringutest on mõeldud digioskusi parandavate programmide jaoks.
- (30) Eeldatavasti aitavad taaste- ja vastupidavuskava meetmed Rootsi digipöördele kaasa, toetades avaliku halduse digiteerimist. Taaste- ja vastupidavuskava edendab eeldatavasti rohe- ja digipöörde koostoimet, toetades arukate energiasüsteemide rakendamist, et suurendada hoonete energiatõhusust.

Püsiv mõju

- (31) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on taaste- ja vastupidavuskaval eeldatavasti Rootsile laialdaselt püsiv mõju (hinne A).
- (32) Tänu innovatsioonisuutlikkuse, keskkonnasäästlikkuse, digioskuste ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisele toob taaste- ja vastupidavuskava meetmete rakendamine majanduses eeldatavasti kaasa struktuursed muutused. Sellega suurendatakse keskkonnamaksude osakaalu, mis aitab kaasa Rootsi kliimaeesmärkide saavutamisele ja peaks kiirendama majanduse rohepöört. Seda võimendab veelgi fossiilkütusevabasad lahendusi kasutavate uuenduslike tehnoloogiate edendamine energiamahukates tööstusharudes.
- (33) Taaste- ja vastupidavuskava toetab sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist, millel on eeldatavasti positiivne mõju ka kaugemas tulevikus. Lairibaühenduse meede on suunatud piirkondadele, mis ei ole lairibaühendusega täielikult kaetud, ja edendab seega piirkondlikku ühtekuuluvust hõredamalt asustatud piirkondades kogu riigis. See peaks andma kõigile võimaluse saavutada tänu digitaliseerimisele parem sotsiaalne ja majanduslik elujärg. Haridusse tehtavatel investeringutel, mis on eelkõige suunatud kutseõppesse ja tööturul eriti raskes olukorras olevate inimeste haridusse, aga ka kõigi elanike rootsi keele oskuse täiustamise programmidesse, on sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja integratsioonile eeldatavasti pikaajaline positiivne mõju. Meetmed, mille eesmärk on edendada innovatsiooni ja ennetada demograafiliste suundumuste negatiivset mõju, toetavad tootlikkuse kasvu ja riigi rahanduse jätkusuutlikkust. Need aitavad parandada tulevaste majanduskasvu soodustavate investeringute toetamise suutlikkust.
- (34) Taaste- ja vastupidavuskava püsivat mõju saab suurendada ka taaste- ja vastupidavuskava ja muude, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondidest rahastatavate programmide vahelise sünergia kaudu, eelkõige territoriaalsete probleemide lahendamise ja tasakaalustatud arengu edendamiseks. Kaasnevad struktuurireformid, mille eesmärk on suurendada Rootsi majanduse innovatsioonibaasi ja vähendada

makromajanduslikku tasakaalustamatust, aitavad eeldatavasti veelgi kaasa tasakaalustatud ja kestliku majanduskasvu tagamisele pärast taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud ajavahemikku.

Seire ja rakendamine

- (35) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on taaste- ja vastupidavuskavas pakutud tegevuskord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja rakendamine.
- (36) Rootsi taaste- ja vastupidavuskava üldise rakendamise eest vastutab Rootsi rahandusministeerium ning eesmärkide ja sihtide saavutamise seire eest Rootsi riiklik finantsamet (Ekonomistyrningsverket ehk ESV). Need on piisavalt selged ja realistlikud, et tagada nende saavutamise lõpuleviimise jälgimine ja kontrollimine, ning need põhinevad asjakohastel, vastuvõetavatel ja usaldusväärsetel näitajatel. Rootsi ametiasutuste kirjeldatud kontrollimehhanismid, andmete kogumine ja kohustused on eeldatavasti piisavalt usaldusväärsed, et väljamaksetaotlusi põhjendada. Eesmärgid ja sihid on olulised ka määruse (EL) 2021/241 artikli 17 lõike 2 kohaselt rahastamiskõlblike, ent juba lõpule viidud meetmete puhul. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja, et need eesmärgid ja sihid oleksid rahuldavalt saavutatud.
- (37) Liikmesriigid peaksid tagama, et rahastu kaudu antavast rahalisest toetusest antakse teada ja see kinnitatakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 34. Tehnilist toetust võib taotleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240⁵ loodud tehnilise toe instrumendi raames, et aidata liikmesriikidel rakendada oma taaste- ja vastupidavuskava.

Kulud

- (38) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, need on kulutõhususe põhimõttega kooskõlas ja vastavad riigis eeldatavale majanduslikule ja sotsiaalmõjule.
- (39) Üldiselt on Rootsi esitanud eraldi kuluproгноoside üksikasjaliku jaotuse taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate investeringute ja reformide ning seotud kulude kohta. Kulude põhjendus põhineb peamiselt võrdlusel varasemate või samal ajal elluviidavate projektidega, mis sarnanevad kavandatud meetmetega. Meetmete kohta, mille kulusid ei saa eelnevalt üksikasjalikult kindlaks määrata, näiteks nõudluspõhised kavad koos konkursikutsetega, on Rootsi esitanud tõendid, mis näitavad, et kulutatav kogusumma ei ole asjaomaste sektorite rahastamisvajadustega võrreldes ebaproportsionaalne. Kulude hindamine näitab, et enamik taaste- ja vastupidavuskava kuludest on mõistlikud ja usutavad. Kuna teatavate meetme puhul ei ole seos põhjenduse ja kulu enda vahel täiesti selge, on selle kriteeriumi puhul hinne A välistatud. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (40) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on taaste- ja vastupidavuskavas pakutud tegevuskord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korrupsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning eeldatavasti väldib tegevuskord tulemuslikult topeltrahastamist kõnealuse määruse ja muude liidu programmide alusel. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist, millega edendatakse liidu õiguse järgimist ja tagatakse selle järgimine, muu hulgas korrupsiooni, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning liidu eelarve kaitseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092⁶.
- (41) Taaste- ja vastupidavuskavale on lisatud rakendusmeetmed, sealhulgas kontrolli ja auditeerimisega seotud ulatuslikud kaitsemeetmed, eeldusel et konkreetsed täiendavad eesmärgid kõnealuses valdkonnas on täielikult saavutatud. Üldine vastutus taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest on rahandusministeeriumil, kes on kõigi avaliku sektori üksuste nimel aruandekohustuslik kava tegevuslike ja haldusaspekte kohta. Rahandusministeerium vastutab ka teabepäringute haldamise ja neile keskse vastamise eest ning lõplikke vahendite saajaid puudutavatele andmetele juurdepääsu eest. Selliste andmete kogumise ja säilitamise tagavad taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest vastutavad asutused. Selleks et tagada taaste- ja vastupidavuskava rakendamise sidusus, on keskne auditeerimisasutus Rootsi riiklik finantsamet, kes aitab rahandusministeeriumi üldiste koordineerimiskohustuste täitmisel. Ka riigikontroll annab oma panuse raamatupidamisaruannete tõhususe, tulemuslikkuse ja usaldusväärsuse korduvate auditite kaudu, tegutsedes parlamendi antud volituste täitmisel valitsusest sõltumatult.
- (42) Rootsi taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud sisekontrollisüsteemi iseloomustavad usaldusväärsed protsessid ja struktuur, kus rakendusüksuste ülesanded ja kohustused on selgelt kindlaks määratud ning asjakohased kontrollifunktsioonid on asjakohaselt lahutatud. Eesmärgid tuleks seada nii, et jõustuma peavad õigusaktide muudatused, millega kehtestatakse Rootsi taaste- ja vastupidavuskava rakendamise koordineerimise, seire, kontrollimise ja auditeerimisega tegelevate asutuste õiguslikud volitused, eelkõige kõigi taaste- ja vastupidavuskava rakendamise tegevuslikes aspektides osalevate valitsusasutuste volitused, ning määratakse auditeerimisasutuse ja taaste- ja vastupidavuskava rakendamise auditistrateegia väljatöötamise eest vastutav asutus. Need eesmärgid peaksid tagama, et süsteem hõlmab vähemalt järgmisi funktsioone: a) andmete kogumine ja säilitamine ning eesmärkide ja sihtide saavutamise seire ja b) määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punkti d alapunktides i–iii nõutud andmete kogumine ja säilitamine ning neile juurdepääsu tagamine.

Taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (43) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava olulisel määral (hinne A) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investimisprojektide elluviimisel sidus tegevus.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

- (44) Taaste- ja vastupidavuskavale on omane ühtne kontseptsioon, mille kohaselt taastumist tuleks kasutada rohe- ja digipöörde kiirendamiseks ning sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks, ja sellest ilmneb komponentide ja meetmete vaheline sidusus. Iga komponendi raames tehtavad reformid ja investeeringud on järjepidevad ja üksteist vastastikku tugevdavad ning komponentide vahel on sünergia ja vastastikune täiendavus. Näiteks peaks reform, mille eesmärk on edendada tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande valdkonnas korraga nii kutseõpet kui ka rootsi keele õpet, aitama eeldatavasti lahendada ebasoodsas olukorras olevate töötururühmade probleeme. Samal ajal peaks see reform aitama tagada ka kvaliteetsed hooldusteenused, mis täiendavad eakate hoolduse algatust ja meditsiiniõdede kutseala reguleerimise meetet.

Võrdõiguslikkus

- (45) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis peaksid erineval määral aitama Rootsil lahendada probleeme võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste valdkonnas, eelkõige hariduse ja koolituse alal, ning mis on suunatud muu hulgas noortele, rändetaustaga ja puuetega inimestele. Taaste- ja vastupidavuskava väljendab valitsuse üldist soolise võrdõiguslikkuse poliitikaeesmärki, mille kohaselt naistel ja meestel on ühesugused võimalused kujundada ühiskonda ja oma elu. Taaste- ja vastupidavuskava peaks olema oluline vahend soolise võrdõiguslikkuse ja sooteadliku eelarvestamise edendamiseks.

Julgeolekualane enesehindamine

- (46) Julgeolekualase enesehindamise aruannet ei ole esitatud, kuna Rootsi ei ole seda määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punkti g kohaselt asjakohaseks pidanud.

Konsultatsiooniprotsess

- (47) Taaste- ja vastupidavuskava koostades konsulteeris Rootsi korduvalt sotsiaalpartnerite ja ettevõtlusorganisatsioonidega, sealhulgas talituste tasandil Euroopa poolaasta riikliku koordineerimise raames. Kohtuti kodanikuühiskonna esindajatega. Protsessi käigus esitasid ettepanekuid asjaomased sidusrühmad, nagu huvirühmad, ettevõtjad ning omavalitsuste ja piirkondade esindajad. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate reformide või meetmete jaoks, mis eeldavad kohaldatavate õigusnormide muutmist, on tehtud või on kavas teha tavapärased ettevalmistused, eelkõige esitada ettepanekud asjaomastele ametiasutustele, omavalitsustele, ühendustele ja üksikisikutele.
- (48) Vajaduse korral tuleks ka edaspidi kaasata asjaomaseid sidusrühmi meetmete rakendamisse tagamaks, et ametiasutustel on pidev kontakt kodanike, ettevõtjate, omavalitsuste ja piirkondadega. Selleks et tagada osalejate isevastutus, on äärmiselt oluline kaasata taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate investeeringute ja reformide elluviimisse kõik asjaomased kohalikud omavalitsused ja sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid.

Positiivne hinnang

- (49) Pärast seda, kui komisjon on andnud Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga sätestada käesolevas otsuses taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetusena.

Rahaline toetus

- (50) Rootsi taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 33 304 030 000 Rootsi krooni, mis on EKP 28. mai 2021. aasta euro viitemäära alusel 3 289 286 914 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnanguline kogukulu on Rootsi jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Rootsi taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Rootsi jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.
- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Rootsi maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Seega peaks kõnealuse määruse artikli 23 lõike 1 kohaselt olema võimalik siduda Rootsi jaoks ettenähtud summa, mis ei ületa kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud maksimaalset rahalist toetust, juriidilise kohustusega 2022. aasta 31. detsembriks. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal käesolevat otsust põhjendamatu viivitusega, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on arvutatud vastavalt kõnealuse määruse artikli 11 lõikele 2.
- (52) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053⁷ artikli 5 alusel. Toetus tuleks maksta osamaksetena välja siis, kui Rootsi on taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjaomased eesmärgid ja sihid rahuldavalt saavutanud.
- (53) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muude liidu programmide alusel peale rahastu, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse algatada eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskava hinnangu heakskiitmine

Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

⁷ ELT L 424, 15.12.2020, lk 1.

Artikkel 2
Rahaline toetus

1. Liit teeb Rootsile kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetuse summas 3 288 516 389 eurot⁸. 2 910 807 980 eurot on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 ette nähtud ajakohastamise tulemusena võrdub Rootsi ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus 3 288 516 389 euroga või on sellest suurem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidilise kulukohustusega lisaks 377 708 409 eurot. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 ette nähtud ajakohastamise tulemusena on Rootsi ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus väiksem kui 3 288 516 389 eurot, on ajakohastatud maksimaalse rahalise toetuse ja 2 910 807 980 euro vaheline summa alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidilise kulukohustusega vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõikes 8 sätestatud menetlusele.
2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Rootsile kättesaadavaks osamaksetena vastavalt lisale. Komisjon võib osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Rootsi on rahuldavalt saavutanud taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Tingimusel, et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad, peab Rootsi selleks, et olla toetuskõlblik, oma eesmärgid ja sihid saavutama hiljemalt 31. augustiks 2026.

Artikkel 3
Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Rootsi Kuningriigile.
Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

⁸ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 sätestatud kuludest on maha arvatud Rootsi proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud meetodika kohaselt.